

**УТВЪРДЕН ОТ ДИРЕКТОРА НА ЧДГ «МОНТЕСОРИ»:
Теодора Таскова**

**ПРОГРАМА ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО БДП
ЗА ДЕЦАТА В ЧАСТНА ДЕТСКА ГРАДИНА МОНТЕСОРИ
УЧЕБНА 2023/2024 ГОДИНА**

Общо представяне на програмата по безопасност на движение по пътищата за децата в детската градина

Програмата по безопасност на движение по пътищата включва целите, темите, понятията, и тематично разпределение за организиране на обучението и възпитанието по БДП от първа до четвърта възрастова група в детската градина. В нея са формулирани и очакваните резултати от процеса на взаимодействие в ситуациите по БДП като гаранция за устойчивостта и качеството на обучение. Възпитанието и обучението по БДП е целенасочен, системен и непрекъснат процес за формиране на граждански компетентности и качества на детето и са неделима част от цялостното образование и възпитание на личността. Формирането на защитни механизми при децата за съхраняване и безопасност при движение по пътищата е актуална тема в гражданското общество и важна задача на държавата, образователните институции и семейството.

Предучилищният период е известен със своята сензитивност към външните изменения на обектите, процесите и явленията в околния свят. Децата овладяват знания за елементите и опасностите на пътя още в ранното детство, следвайки примера на по-възрастните от семейството и детската градина. Формира се способност за ориентиране и критично мислене, което е в основата на правилното оценяване на пътните ситуации. Промените, които настъпват в когнитивната, емоционалната и волевата сфера, са благоприятна основа за поставяне началото на обучението по безопасност на движението. Въпреки това, поради възрастови,

психологични особености и липсата на опит, децата невинаги постъпват правилно, когато са на улицата. Това налага целенасочено, системно обучение и възпитание за формиране на поведенческа култура и качества на подрастващите - съобразителност, наблюдателност, отговорност, самостоятелност и др. В предучилищна възраст се поставят основите на гражданските компетентности на детето като пълноправен участник в пътното движение, притежаващ конкретни знания, умения и отношение към спазването на обществените правила и норми за лична и колективна безопасност. Здравно образование, област на компетентност: „Безопасност и първа помощ“ - назовава нещата (предмети, дейности, поведения), които са опасни в обкръжаващата среда.

Цели на възпитанието и обучението по БДП в детската градина

1. Формиране на начални представи за пътната среда.
2. Формиране на умения за безопасно поведение на пътя.
3. Формиране на култура на поведение на пътя.

Постигането на компетентностите за ориентиране в пътната среда се осъществява в следните глобални области: елементи на пътната среда, участници в движението, пътни превозни средства, пътна сигнализация, обезопасителни и защитни средства. Постигането на компетентностите за спазване на правила за безопасност и култура на поведение на пътя се разгръща в следните направления: правила за движение на пешеходец, правила за движение на велосипед, правила за движение в жилищна зона, правила за поведение на автобусна спирка, опасни и безопасни места за игра, понятие за пътнотранспортно произшествие, сензорна и моторна двигателна активност.

Разпределение на брой основни педагогически ситуации за обучението по БДП в ЧДГ Монтесори:

Първа група - 5 педагогически ситуации

Втора група - 5 педагогически ситуации

Трета група - 6 педагогически ситуации

Четвърта група - 7 педагогически ситуации

Обучението по БДП в детската градина се осъществява задължително във всички групи в основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие. Педагогическата ситуация е основна форма на взаимодействие, при превес на играта като основна дейност в тази възраст.

Теми, очаквани резултати и нови понятия първа група

Области на компетентност	Тематично направление	Тема	Очаквани резултати и нови понятия
<p>„Околен свят”</p> <p>Пътна среда <i>месец октомври</i></p>	Елементи, обхват и вид на пътя	Моят дом	Има представа за сградите и пътя пред дома си. Ориентира се по сградите и пътя пред дома. Различава кое се движи и кое не се движи на пътя.
<p>„Конструирани и технологии”</p> <p>Пътна среда <i>месец ноември</i></p>	Обезопасителни и защитни средства	Пътувам с мама и татко	Знае мястото си в автомобила и назовава предпазни средства, които използват децата. Знае предназначението на предпазните средства при пътуване в автомобил. Разбира, че в превозното средство трябва да се спазват правила. Спазва норми на безопасно поведение, когато пътува в автомобил.
<p>„Околен свят”</p> <p>Пътна среда <i>месец януари</i></p>	Пътни превозни средства	Моите играчки	Знае наименованията на някои превозни средства и се ориентира в техните части. Разпознава игрови средства и ги използва по предназначение.
<p>„Околен свят”</p> <p>Пътна среда <i>месец март</i></p>	Пътна сигнализация	Веселият светофар	Формира сензорни усещания и възприятия за звук и цвят. Вслушва се в различни звукове и ги определя по сила. Разпознава цветовете на светофара – червен, жълт и зелен цвят.

<p>„Околен свят”</p> <p>Пътна среда <i>месец май</i></p>	Участници в движението	С мама и татко на разходка	Придвижва се за ръка с възрастните, когато се разхожда по улицата. Определя разстоянието до възрастния - близо и далече. Разпознава участници в движението. Да се научат къде и как се движат по улицата.
---	------------------------	----------------------------	---

Теми, очаквани резултати и нови понятия във втора група

Област на компетентност	Тематично направление	Тема	Очаквани резултати и нови понятия
<p>„Околен свят”</p> <p>Пътна среда <i>месец октомври</i></p>	Елементи, обхват и вид на пътя“	<p>Нашата улица Беседа по картини</p>	Изброява основни елементи на улицата. Знае къде се движат пешеходците, къде превозните средства. Знае улица и нейните съставни елементи. Разбира къде се движат хората и къде превозните средства.
<p>„Околен свят”</p> <p>Правила и култура на поведение на пътя <i>месец ноември</i></p>	Опасни и безопасни места за игра	<p>Къде играят децата? беседа</p>	Знае къде не може да играе - на уличното платно, край паркирали коли в близост до бордюра. Познава правила за безопасна игра с ролери, тротинетка, триколка. Знае къде е опасно да играе на улицата и защо.
<p>„Околен свят”</p> <p>Правила и култура на поведение на пътя <i>месец февруари</i></p>	Правила за движение в жилищна зона“	Кой помага при беда	Знае правилата за пресичане на улицата без светофарна уредба. Предвижда опасностите при пресичане на улица. Спазва правила при пресичане на улица със и без светофарна уредба.
<p>„Конструиране и технологии”</p> <p>Правила и култура на поведение на пътя <i>месец март</i></p>	Пътна сигнализация	Безопасно движение – сюжетна игра	Знае значението на светофара като помощник в движението Разпознава сигналите на светофара и спазва правилата за пресичане.

<p>„Околен свят”</p> <p>Правила и култура на поведение на пътя</p> <p><i>месец май</i></p>	<p>Основни правила за движение на велосипед“</p>	<p>Моят велосипед</p>	<p>Знае и изброява частите на детски велосипед и знае за какво служат. Знае как да потегля, да спира, да паркира и да регулира темпото на велосипеда с помощни колела. Знае защитните, обезопасителни средства за велосипед. Кара с умерено темпо и пази равновесие при потегляне, движение напред и спиране с велосипед.</p>
---	--	------------------------------	---

Теми, очаквани резултати и нови понятия в трета група

Област на компетентност	Тематично направление	Тема	Очаквани резултати и нови понятия
<p>„Околен свят”</p> <p>Пътна среда</p> <p><i>месец октомври</i></p>	<p>Елементи, обхват и вид на пътя</p>	<p>Кварталът, в който живея</p> <p>Моята улица, нашият квартал</p>	<p>Може да определя пространственото разположение на елементите в квартала. Прави разлика между еднопосочно и двупосочно пътно платно. Ориентира се в елементите на по-широко пространство – сгради, видове пътни платна, пешеходна пътека при двупосочно движение.</p>
<p>„Конструиране и технологии”</p> <p>Пътна среда</p> <p><i>месец ноември</i></p>	<p>Пътни знаци</p>	<p>И на улицата има правила</p>	<p>Познава характерни особености на указателните знаци, като се ориентират в тяхната форма и цвят. Знае как се преминава под подлез. Осмисля ролята на пътните знаци за пешеходеца и съобразява поведението си спрямо тях.</p>
<p>„Околен свят”</p> <p>Пътна среда</p> <p><i>месец януари</i></p>	<p>Пътни превозни средства</p>	<p>Превозни средства</p>	<p>Има представа за превозни средства по суша, въздух и вода и ги сравнява. Може най-общо да определи причините за удар между тях.</p>
<p>„Околен свят”</p> <p>Правила и култура на поведение на пътя</p>	<p>Правила за движение на пешеходец</p>	<p>Какво трябва да знае малкия пешеходец</p>	<p>Изброява правилата, които трябва да спазва пешеходеца. Да познава правилата за пресичане на двупосочно платно. Наблюдава и съобразява светлинни сигнали.</p>

<i>месец март</i>			
„Конструирани и технологии“ Правила и култура на поведение на пътя <i>месец април</i>	Правила за движение с велосипед	Какво трябва да знае малкият велосипедист	Изброява правила, които трябва да спазва велосипедиста. Знае при какви случаи е водач, в какви пешеходец и защо трябва да носи светлоотразителна жилетка. Регулира поведението си при сигнал. .
„Околен свят“ Правила и култура на поведение на пътя <i>месец май</i>	Опасни и безопасни места за игра	На площадката по БДП	Познава правилата за пресичане на двупосочно движение. Пресича двупосочно улично платно с помощ.

Теми, очаквани резултати и нови понятия в четвърта група:

Област на компетентност	Тематично направление	Тема	Очаквани резултати и нови понятия
„Околен свят“ Пътна среда <i>месец октомври</i>	Елементи, обхват и вид на пътя	Моят път до детската градина	Спазва правила на поведение и има културни навици при движение в родното място. Детето да познава и описва забележителности на родното място. Знае начини на придвижване по булевард, пресичане, преминаване под подлез или надлез.

<p>„Околен свят”</p> <p>Правила и култура на поведение <i>месец ноември</i></p>	<p>Правила за движение на пешеходец</p>	<p>Улицата има своите правила</p>	<p>Познава основните обществени правила и норми за пресичане на кръстовище. Познава сигнали подавани от регулировчик – забранено, разрешено преминаването. Осъзнава опасността от неправилни действия при пресичане на кръстовище.</p>
<p>„Околен свят”</p> <p>Правила и култура на поведение на пътя <i>месец януари</i></p>	<p>Правила на поведение на автобусна спирка</p>	<p>Безопасни игри през зимата</p>	<p>Демонстрира адекватно културно и социално присъствие на спирката и в автобуса. Притежава културни и социални навици за лична и колективна безопасност, когато пътува в автобус.</p>
<p>„Околен свят”</p> <p>Пътна среда <i>месец февруари</i></p>	<p>Правила за движение в жилищна зона</p>	<p>По земя, във въздуха и по вода</p>	<p>Има практически план за безопасно придвижване. Изразява готовност за спазване на правила за придвижване. Познава безопасния маршрут до детската градина.</p>
<p>„Конструиране и технологии”</p> <p>Пътна среда <i>месец март</i></p>	<p>Пътни превозни средства</p>	<p>Пътници и пешеходци</p>	<p>Разпознава основните части на велосипеда и техните функции. Знае значението на безопасност и изправност на велосипед. Разбира личната безопасност във връзка с изправността на велосипеда.</p>
<p>„Конструиране и технологии”</p> <p>Пътна среда <i>месец април</i></p>	<p>Пътни знаци</p>	<p>Когато караш колело</p>	<p>Знае как да регулира поведението, съобразно знаците. Познава пътни знаци за велосипедисти.</p>
<p>„Околен свят”</p> <p>Правила и култура на поведение на пътя“ <i>месец май</i></p>	<p>Основни правила за движение на велосипед</p>	<p>Безопасни игри с велосипед, кънки, скейтборд</p>	<p>Демонстрира готовност за спазване на правила и регулиране на поведението. Спазва предписанията на пътните знаци и правила при игра с велосипед.</p>

Планът е изготвен в съответствие с Наредба № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование образователната подготовка по БДП на децата от предучилищна възраст може да се провежда самостоятелно в образователно направление „Социален свят“ или интегрирано в другите образователни направления и режимни моменти. Основните и допълнителните форми за осъществяване на образователния процес по БДП се разработват по ред и условия, предвидени в чл. 65 от Закона за предучилищното и училищно образование и чл. 23 от Наредба № 5 от 10.09.2019 г. за предучилищното образование.

При възникнала необходимост настоящият план може да бъде актуализиран през учебната година.

Настоящият план е приет с решение на Педагогическия съвет - Протокол № 01 от 11.09.2023 година.